

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Rs 167580 22 Rev
Sarajevo, 19.07.2022. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Marijane Omerčaušević, kao predsjednice vijeća, Jasne Mujanović i Mustafe Šabića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J.P. sina I.,....., Lj., kojeg zastupa punomoćnik Sadudin Zaklan, advokat iz M., protiv tuženih: 1. Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo, ulica Kulovića broj 7, 2. Odbor državne službe za žalbe Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo, ulica Ćemaluša broj 9 i 3. Federacije Bosne i Hercegovine, Ured predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine Sarajevo, ulica Musala broj 9, kojeg zastupa punomoćnik Josip Roso, advokat iz OD „Milas, Martinović & partneri“ d.o.o. Ljubuški, radi diskriminacije, poništenja odluka i isplate, v.sp. 11.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 167580 17 Rsž od 27.12.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.07.2022. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 167580 15 Rs od 27.04.2017. godine, odlučeno je:

„Poništava se kao nezakoniti rješenje Odbora državne službe za žalbe Federacije Bosne i Hercegovine broj: od 28.9.2015. godine.

Utvrđuje se da se tužitelj nalazi u stalnom radnom odnosu kod trećetuženog F BiH Ured Predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, na radnom mjestu „Stručni saradnik za administrativno – tehničke poslove“, sa punim radnim vremenom, pa ga je trećetuženik dužan vratiti na ovo radno mjesto ili drugo odgovarajuće mjesto, regulisati mu radno-pravni status, naročito izvršiti prijavu nadležnom fondu – službi, i omogućiti tužitelju obavljanje poslova i radnih zadataka na tome ili drugom odgovarajućem radnom mjestu, u roku od 15 dana i pod prijetnjom izvršenja

Dužan je trećetuženik F BiH Ured Predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine isplatiti tužitelju na ime naknade plaće za period od 6.10.2015. godine do 31.10.2015. godine iznos od 960,49 KM, za novembar 2015. godine iznos od 1.145,20 KM, za decembar 2015. godine iznos od 1.145,20 KM, za januar 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, za februar 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, za mart 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, sve zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.11.2015. godine i dospelosti svakog iznosa naknade plate pa do isplate (mjesečni iznosi naknade plate dospijevaju do 30. u mjesecu, tako da zatezna kamata teče od prvog dana u narednom mjesecu), sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom izvršenja.

Odbija se tužbeni zahtjev koji se traži poništenje kao nezakonito rješenje prvotuženog Agencije za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine broj: od 9.4.2015. godine, i rješenje drugotuženog Odbora državne službe za žalbe Federacije Bosne i Hercegovine broj: od 15.6.2015. godine.

Odbija se tužbeni zahtjev koji se traži poništenje kao nezakonito rješenje Predsjednika Federacije Bosne i Hercegovine broj: od 23.7.2015. godine,

Odbija se tužbeni zahtjev koji se traži da se utvrdi da je trećetuženik povrijedio pravo na jednako postupanje prema tužitelju Pavlović Josipu na način da je tužitelja kao zaposlenika trećetuženog onemogućio da obavlja rad, te mu otkazao ugovor o radu.

Odbija se tužbeni zahtjev koji se traži da trećetuženik na ime naknade nematerijalne štete prouzrokovane diskriminacijom isplatiti tužitelju iznos od 1.000,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.7.2015. godine pa do isplate, sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom izvršenja.

Dužni su tuženi solidarno naknaditi tužitelju troškove ove parnice u iznosu od 962,40 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja ove presude pa do isplate, u roku od 15 dana i pod prijetnjom izvršenja.“

Rješenjem Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 167580 15 Rs od 02.06.2017. godine, izvršena je ispravka prvostepene presude od 27.04.2017. godine, na način da je u stavu 8. izreke, red prvi, umjesto riječi „tuženi“, treba pisati: „drugotuženik i trećetuženik“, kao i u obrazloženju na stranici 24. u predzadnjem redu, tako da umjesto riječi „tuženi“, treba pisati: „drugotuženik i trećetuženik.“

U ostalom dijelu prvostepena presuda od 27.04.2017. godine ostala je neizmijenjena.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 167580 17 Rsž od 27.12.2021. godine, odlučeno je:

„Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i pobijana presuda potvrđuje u odbijajućem dijelu (stavovi: 4., 5., 6. i 7. izreke).

Žalbe drugotuženog i trećetuženog se usvajaju i pobijana presuda preinačava u dosuđujućem dijelu (stavovi: 1., 2. i 3. izreke) i odluci o troškovima postupka, na način da se odbija tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja Odbora državne službe za žalbe Federacije Bosne i Hercegovine broj: od 28.9.2015. godine, zatim da se tužitelj nalazi u stalnom radnom odnosu kod trećetuženog na radnom mjestu „Stručni saradnik za administrativno- tehničke poslove“, sa punim radnim vremenom, pa ga je trećetuženik dužan vratiti na ovo radno mjesto ili drugo odgovarajuće mjesto, regulisati mu radno-pravni status, naročito izvršiti prijavu nadležnom fondu – službi, i omogućiti tužitelju obavljanje poslova i radnih zadataka na tome ili drugom odgovarajućem radnom mjestu, te kojim se trećetuženik obavezuje isplatiti tužitelju na ime naknade plaće za period od 6.10.2015. godine do 31.10.2015. godine iznos od 960,49 KM, za novembar 2015. godine iznos od 1.145,20 KM, za decembar 2015. godine iznos od 1.145,20 KM, za januar 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, za februar 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, za mart 2016. godine iznos od 1.145,20 KM, sve zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.11.2015. godine i dospelosti svakog iznosa naknade plate pa do isplate, te se odbija i zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka.

Obavezuje se tužitelj nadoknaditi trećetuženom parnične troškove u iznosu od 3.790,80 KM u roku od 15 dana od prijema presude.

Obavezuje se tužitelj nadoknaditi trećetuženom troškove za sastav žalbe u iznosu od 280,80 KM, u roku od 15 dana od prijema presude“.

Drugostepenu presudu blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači na način da se u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja ili drugostepena presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje uz obavezu tuženih da tužitelju naknade troškove parničnog postupka uključujući i troškove sastava revizije sa PDV u ukupnom iznosu od 1.263,60 KM.

Prvo i drugotuženi su u odgovoru na reviziju osporili sve revizijske navode i predložili da ovaj sud reviziju odbaci kao nedozvoljenu ili odbije kao neosnovanu.

Trećetuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u reviziji i po službenoj dužnosti u skladu s odredbom člana 241. Zakona o parničnom postupku¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci.

Ocjenjujući dopuštenost revizije ovaj revizijski sud je imao u vidu odredbu člana 13. stav (2) Zakona o zabrani diskriminacije² (dalje: ZZD) kojom je propisano da je u postupcima po tužbama za zaštitu od diskriminacije iz člana 12. tog Zakona revizija uvijek dozvoljena. Zbog toga je revizija u konkretnom predmetu dopuštena iako je vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ispod propisanog cenzusa iz člana 237. stav (2) ZPP, pa su irelevantna sporna pravna pitanja koja je istakao revident pozivom na odredbe člana 237. stav (3) i (4) ZPP.

Revizija nije osnovana.

Neosnovan je prigovor revidenta da je drugostepeni sud učinio povredu odredaba parničnog postupka člana 209. ZPP, u vezi sa članom 8., 191. stav 4. ZPP kroz navode da su relevantni zaključci drugostepenog suda u suprotnosti sa sadržajem izvedenih dokaza, da drugostepena presuda ne sadrži razloge na kojima se odluka zasniva. Suprotno prigovoru revidenta obrazloženje drugostepene presude po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav (4) ZPP. Drugostepena presuda je jasna, razumljiva, logična i utemeljena na sadržaju isprava i zapisnika u spisu, i ne sadrži nedostatke zbog kojih se ne bi mogla ispitati.

Neprihvatljiv je pokušaj revidenta da kroz prigovor pogrešne ocjene izvedenih dokaza pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer prigovori činjenične prirode nisu relevantni u revizijskom postupku (član 240. stav (1) tačka 2) ZPP). Drugostepeni sud odlučujući o žalbama tužitelja, drugo i trećetužene nije uvažio prigovore žalbi vezano na povrede postupka, već je žalbe drugo i trećetužene ocijenio osnovanom iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava. Stoga po ocjeni ovog suda drugostepeni sud nije povrijedio odredbe parničnog postupka iz čl. 240. stav (1) tačka 1) ZPP.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je aktima tuženih povrijeđeno pravo tužitelja na jednako postupanje, da se iz ovih razloga ponište kao nezakonita rješenja tuženih, a kojim je tužitelju prestao radni odnos zbog smanjenja obima posla (prekobrajnosti), da se naloži trećetuženoj da tužitelja vrati na radno mjesto stručni saradnik za administrativno-tehničke poslove ili odgovarajuće poslove u skladu sa spremom, da isplati tužitelju naknade plaća za period od 31.10.2015. do aprila 2016. godine sa kamatnim zahtjevom, i da se obaveže trećetuženi da mu na ime naknade nematerijalne štete prouzrokovane diskriminacijom isplati novčani iznos od 1.000,00 KM sa kamatnim zahtjevom.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova, za koja je vezan revizijski sud, proizilazi da je tužitelj rješenjem predsjednika Federacije BiH Živka Budimira broj: od 14.02.2014. godine, postavljen za državnog službenika u Uredu predsjednika Federacije BiH u Sarajevu, na radno mjesto Stručni saradnik za administrativno-tehničke poslove, 17.02.2014. godine, da je imao zvanje: profesor povijesti i zemljopisa, da je ovo radno mjesto bilo predviđeno sistematizacijom Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ureda predsjednika Federacije BiHod 11.10.2012. godine i brojod 30.10.2013. godine, da je po rješenju predsjednika

¹ „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 53/03, 73/05 i 19/06

² „Službeni glasnik BiH“ broj 59/09, 66/16

F BiH Marinka Čavare broj :.... od 24.3.2015. godine, tužitelj iz Ureda predsjednika F BiH u Sarajevu, premješten u Ured predsjednika F BiH u Mostaru, počev od 30.3.2015. godine, za obavljanje istih poslova kao u Uredu u Sarajevu, da je 16.02.2015. godine, trećetuženi donio Odluku broj: o pokretanju postupka reorganizacije radnih mjesta u Uredu predsjednika Federacije BiH, da je donesen novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ureda predsjednika Federacije BiH 05.03.2015. godine, da novim Pravilnikom o sistematizaciji radno mjesto tužitelja nije predviđeno, da su donošenjem novog Pravilnika prestali važiti raniji akti, tj. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Ureda predsjednika Federacije BiH i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu radnih mjesta, da je trećetuženi 10.03.2015. godine podnio prijedlog da se tužitelj u skladu sa novim aktima proglasi prekobrojnim (zbog smanjenja realnog obima posla) da je ovaj prijedlog prvotuženi usvojio i donio rješenje broj ... od 09.04.2015. godine, kojim je tužitelj proglašen prekobrojnim, da je žalba tužitelja izjavljena protiv ovog rješenja odbijena kao neosnovana rješenjem drugotuženog od 15.06.2015. godine, da je Predsjednik Federacije BiH rješenjem od 23.07.2015. godine, tužitelja razriješio dužnosti stručnog saradnika za administrativno-pravne poslove u Uredu predsjednika F BiH, da je radni odnos tužitelju prestao iz razloga prekobrojnosti, po aktu prvotuženog ADS od 30.6.2015. godine, da je ova odluka o prestanku radnog odnosa donesena nakon dobijenog mišljenja Agencije u vezi nemogućnosti da se tužitelj kao i ostali namještenici rasporede na druge poslove ili druge organe državne službe Predsjednika Federacije BiH od 21.07.2015. godine, da je nakon toga doneseno rješenje Predsjednika Federacije BiH o razrješenju tužitelja sa dužnosti stručnog saradnika u Uredu Predsjednika 23.07.2015. godine, a nakon toga doneseno je i rješenje drugotuženog 23.09.2015. godine kojim je tužitelj razriješen i istom je prestao radni odnos.

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je djelimično odbio tužbeni zahtjev naveden u stavu četvrtom, petom, šestom i sedmom izreke prvostepene presude pozivom na odredbe člana 2. i 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, cijeneći da tužitelj navedenim postupcima nije diskriminiran, da nad njim nije proveden „mobing praznog stola“, da se ponašanje i poduzete radnje trećetuženog ne mogu smatrati degradacijom radnih uvjeta tužitelja i degradacijom njegovog profesionalnog statusa, da postupanje trećetuženog nije doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na lica u istoj situaciji po njegovom statusu-državni službenici zaposleni u Uredu predsjednika Federacije BiH. Ali u odnosu na drugi dio tužbenog zahtjeva prvostepeni sud nalazi da su pobijana rješenja tuženih vezano za prekobrojnost tužitelja, donesena protivno proceduri propisanoj odredbama člana 37.i 38. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH³ iz kojih razloga poništava kao nezakonito rješenje drugotuženog od 28.09. 2015. godine, a analogno tome usvaja zahtjev tužitelja i obavezuje trećetuženog da tužitelja vrati na posao na odgovarajuće radno mjesto i isplati mu naknade plaće za utuženi period kako je to navedeno u stavu prvom, drugom i trećem izreke prvostepene presude.

Odlučujući o žalbama tužitelja, drugo i treće tužene drugostepeni sud je u cijelosti prihvatio činjenične zaključke prvostepenog suda, te je odbio žalbu tužitelja i potvrdio prvostepenu presudu u odbijajućem dijelu, dok je žalbu tuženih uvažio i prvostepenu presudu preinačio u stavu prvom, drugom i trećem izreke (dosuđujućem dijelu) na način da je u cijelosti i za ovaj dio tužbenog zahtjeva tužitelja odbio nalazeći da u konkretnom slučaju nema mjesta primjeni odredbi člana 37.i 38. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH. Drugostepeni sud zaključuje da su rješenja tuženih vezani za prekobrojnost i razrješenje tužitelja, donesena u zakonitoj i pravilnoj proceduri, da je postupak utvrđivanja tužitelja prekobrojnim proveden u smislu odredbi Zakona o državnoj službi u F BiH⁴, da je razrješenje tužitelja sa dužnosti posljedica smanjenja realnog obima posla na početku mandata novog predsjednika Federacije BiH, što je i uzrokovalo pokretanje postupka

³ Službene novine Federacije BiH broj 23/0, 50/00 i 97/13

⁴ Službene novine F BiH broj: 29/2003, 23/2004, 39/2004, 54/2004, 67/2005, 8/2006, 77/2006, 4/12, 99/15 i 9/17

reorganizacije i smanjenje broja radnih mjesta u Uredu predsjednika Federacije BiH donošenjem novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu predsjednika Federacije BiH.

Ovakav pravni zaključak drugostepenog suda, po ocjeni ovog suda, zasnovan je na pravilnoj primjeni materijalnog prava, pa su neutemeljeni suprotni navodi revizije vezane za povrede odredbe člana 37. i 38. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH. Ove prigovore revident je isticao i u žalbenom postupku i iste je cijenio drugostepeni sud i u obrazloženju svoje odluke, na strani 6. pasus osmi, 7. i 8. dao razloge zašto nisu osnovani, a iste kao pravilne prihvata i ovaj sud pa se zbog nepotrebnog ponavljanja revident upućuje na date razloge od strane drugostepenog suda.

Kako se osnovanost ostalih zahtjeva tužitelja (naknada plaće i vraćanje na posao) temelji na tvrdnji o nezakovitosti rješenja o razrješenju tužitelja sa dužnosti, pravilno je drugostepeni sud i odbio zahtjev tužitelja za vraćanja na posao i naknade plaća, budući da je postupak utvrđivanja tužitelja prekobrojnim i razrješenje sa dužnosti stručnog saradnika za administrativne poslove u Uredu Predsjednika Federacije BiH proveden pravilno i zakonito.

Ostali revizijski navodi nisu od odlučnog značaja za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari (član 231. u vezi sa članom 253. Zakona o parničnom postupku), pa ih sud kao takve nije posebno obrazlagao.

S obzirom na sve izloženo, kako ne stoje revizijski razlozi, a pobijana odluka je donesena uz pravilnu primjenu materijalnog prava, valjalo je primjenom odredbe člana 248. ZPP reviziju odbiti kao neosnovanu kako je to i navedeno u stavu prvom izreke ove presude.

U skladu s odredbom člana 397. stav (1. u vezi s članom 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku, zahtjev revidenta za naknadu troškova sastava revizije je odbijen, budući da revident nije uspio u revizijskom postupku.

Predsjednica vijeća
Marijana Omerčaušević, s.r.